

SATRANÇTA USTALIK DERSLERİ

Şekil 67'de beyazın bir hatası oyunu verdirtiyor: 1. Fd1? vh6! Artık d2'deki fil e1'i koruyamayacaktır, bu görevden uzaklaştırılmıştır, bu durumun beyazı nasıl mat ettireceği görülüyor (Eğer 2. F: h6 ise 2... K: e1 +, 3. Vf1 K: f1X, eğer beyaz vezirini kaçarsa 2... V: d2 ve mat uzak değildir).

1. Ve2! Böylece beyaz vezir siyah vezirin c8'deki kaleyi savunmasına engel oluyor: 1... A: f3 +, 2. A: f3 V: e2, 3. K: c8 + Ff8, 4. Fh7. Mat pozisyonu doğmuştur ve beyaz şah ardarda şahlardan kolayca sıyrılır: 4... Vd1 +, 5. Şf2 Vc2 +, 6. K: c2. Siyah terkeder.

Şekil 69'da f8 noktası etrafında kıran kırana savaş veriliyor: 1. Kbf1 Kf7. En iyi savunma. (Eğer 1... Af7 ise 2. K: g6 +. Eğer 1... Ae6 ise tabii ki 2. V: e6 + ve 3. Kf8 +). 2. Vd7! (2... K: d7 olamaz, çünkü 3. Kf8 +) 2... Kef8, 3. Ve7! Siyah terkeder, 4. V: f8 + tehdidine uygun bir savunma yapamıyor. Burada yine "röntgen" durumu vardır: f hattındaki kale f8 alanını aslında bombardıman ediyor, fakat araya kendi taşı ve hasım taş girdiğinden bu hemen görülemiyor.

Şekil 70'de inanması zor ama e1'deki beyaz kale 6 hamle içinde siyahı f8'de mat edecek. 1. Af5! ef, 2. Ad5 Vb7 (Gerçek oyunda şöyle olmuştu: 2... f4, 3. F: f4 K: b3, 4. cb ve beyaz kazandı. Biz şimdi bir başka mat yolunu gösteriyoruz) 3. ef. Şimdi e hattı açılmıştır ve E7'deki fil hücumu maruzdur ve 4. f6 tehdidi vardır. 3... Fh4. Siyah iki tehdidi savuşturmuştur, fakat üçüncüsü başlıyor. 4. K: e8! F: g3, 5. Af6 +! gf, 6. KK: f8X. Bu örnekte fil darbeyi c1-h6 (c8-h3) çaprazından indirmiştir, fakat başka bir yol da kullanabilirdi.

ŞAMPİYONLAR SATRANÇ BAŞINDA

Okurlarımıza dünya satranç şampiyonu Anatoli Karpov'un (SSCB) VI. Avrupa Satranç Şampiyonasında oynadığı bir maçı sunuyoruz. İlkbaharda Moskova'da yapılan bu şampiyonada SSCB yirmi yıldır üstüste aldığı Avrupa Satranç Şampiyonluğunu yine elden kaptırmadı, Macaristan 2. ve Yugoslavya 3. oldu. Takımının kaptanı olan Karpov 5 maçın beşini de kazandı. Macar büyük usta Portiş onun için şöyle dedi: "Karpov gerçek bir savaşçı ve dünyada böyle satranççılar oldukça satranç eskimez". Portiş'in dünya şampiyonasına girebilen 4 satranççıdan biri olduğunu hatırlatalım. Karpov siyahları oynuyor ve 23 hamlede zafere erişiyor, işte parti:

L. PORTİŞ - A. KARPOV

1. Af3 Af6, 2. g3 b6, 3. Fg2 Fb7, 4. O - O e6, 5. d3 d5, 6. Abd2 Abd7, 7. Ke1 Fc5, 8. c4 O - O, 9. cd ed, 10. Ab3 Fb4, 11. Fd2 a5, 12. Ad4 Ke8, 13. Kc1 c5, 14. Af5 Af8, 15. d4 Ae4, 16. dc? A: d2, 17. A: d2 Vg5, 18. Ad6 F: d2, 19. A: b7 F: e1 20. V: e1 K: e2, 21. V: e2 V: c1 +, 22. Vf1 Vd2, 23. cb Kc8. Beyazlar terkeder. Beyazlar 16. hamlede taş kaybına yol açan bir hata yapıyor, 16. a3 olması gerekirdi.

Bu ayın Satranç Problemi

ÜÇ HAMLEDE MAT
Dr. S. A.